

Sınırları Aşan Evlilikler

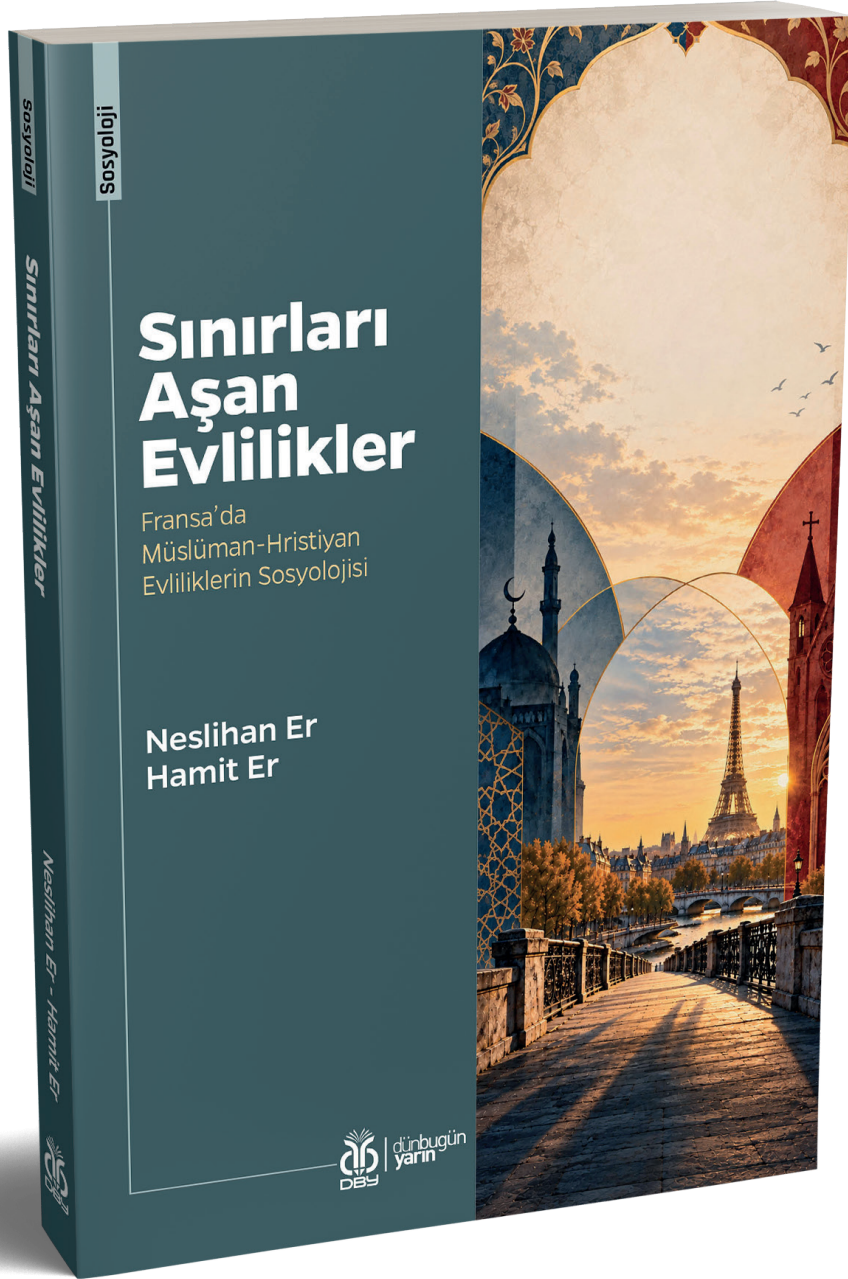
Fransa'da
Müslüman-Hristiyan
Evliliklerin Sosyolojisi

Neslihan Er
Hamit Er

dünya bugün
yarın

Bu PDF dokümanı, kitabın bir kısmını içermektedir.
DBY okurları için özel olarak oluşturulmuştur.

“dün” den öğrendiklerinle
“bugün”ü yaşamak
“yarın”ları aydınlatır.

“dün” den öğrendiklerinle
“bugün”ü yaşamak
“yarın”ları aydınlatır.

© 2026, DÜN BUGÜN YARIN YAYINLARI™

Tüm hakları saklıdır. Kaynak gösterilerek tanıtım ve araştırma amacıyla yapılacak kısa alıntılar dışında bu eser, yayıncının yazılı izni olmaksızın tamamen veya kısmen kopyalanamaz; elektronik ya da mekanik yollarla çoğaltılamaz, yayımlanamaz ve dağıtılamaz.

Bu eserin tamamen veya kısmen taranarak ya da başka yollarla veri kümelerine dâhil edilmesi; yapay zekâ modellerinin eğitilmesi, geliştirilmesi veya iyileştirilmesi ile metin ve veri madenciliği amacıyla kullanılması yayıncının önceden alınmış yazılı iznine tabidir. Bu kullanımlara ilişkin tüm haklar saklıdır.

DBY: 550
Sosyoloji: 37

ISBN 978-625-8686-62-3
Sertifika No: 52315

1. Baskı: İstanbul, 2026

Yazarlar:
Doç. Dr. Neslihan Er
Prof. Dr. Hamit Er

Editör:
Prof. Dr. Ömer Aydın

Yayın Yönetmeni:
İrfan Güngörür

Kapak/Mizanpaj:
DBY Ajans

Baskı/Cilt:
Birlik Baskı Ozalit San. Tic. Ltd. Şti.
(Sertifika No: 52846)

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI / Library Cataloging-in-Publication Data (CIP)

Er, Neslihan ; Er, Hamit

Sınırları Aşan Evlilikler: Fransa'da Müslüman-Hristiyan Evliliklerin Sosyolojisi
/ Neslihan Er (Doç. Dr.) ; Hamit Er (Prof. Dr.) ; Editör: Ömer Aydın (Prof. Dr.)
İstanbul: DBY Yayınları, 2026.

214 s. ; 16,0 x 23,5 cm ____ (DBY Yayınları ; No. 550) ____

ISBN 978-625-8686-62-3

1- Din Sosyolojisi 2- Karma Evlilikler 3- Kültürel Kimlik ve Aidiyet
4- Aile Sosyolojisi

DÜN BUGÜN YARIN YAYINLARI
Ankara Caddesi, Ünal Han No: 21/4
Cağaloğlu, Eminönü - Fatih / İstanbul
www.dby.com.tr • dby@dby.com.tr
Tel.: +90 212 526 98 06

İçindekiler

Ön Söz..... 11

Giriş 13

BÖLÜM 1 KARMA EVLİLİĞİN KAVRAMSAL, TARİHSEL VE SOSYOLOJİK ÇERÇEVESİ

1. Karma Çift ve Karma Evlilik Kavramları.....	25
2. Evlilik, Farklılık ve Toplumsal Sınırlar.....	28
3. Endogami, Egzogami ve Sosyal Homogami.....	31
4. Tarihsel Bağlamlarda Karma Evlilikler.....	34
5. Karma Evliliklere Sosyolojik ve Antropolojik Yaklaşımlar	37

BÖLÜM 2 FRANSA'DA KARMA EVLİLİKLER: GÖÇ, DİN VE TOPLUMSAL ÇOĞULLUK

1. Fransa'da Göç ve Toplumsal Çeşitlenme.....	43
2. Göçmen Kökenli ve Göçmen Kökenli Olmayan Bireyler Arasındaki Evlilikler	46
3. Müslüman-gayrimüslim Evliliklerde Dinî Farklılığın Boyutları.....	50
4. Karma Evliliklerde Ötekileştirme ve Toplumsal Mesafe	53
5. Fransa'da Karma Evliliklerin Kamusal Temsilleri.....	57

BÖLÜM 3 EŞ SEÇİMİNDEN EVLİLİK KARARINA: KARMA BİRLİKTELİĞİN OLUŞUMU

1. Tanışma Mekânları ve Karşılaşma İmkânları.....	61
2. Arkadaşlık Ağları, Eğitim ve Çalışma Ortamları.....	64

3. Sosyal Homogami ve Dinî-Kültürel Farklılık	67
4. Duygusal Yakınlık ve Ortak Yaşam Tasavvuru	69
5. Evlilik Kararı: Bireysel Tercihler ve Toplumsal Beklentiler	72

BÖLÜM 4

AİLE VE SOSYAL ÇEVRENİN TUTUMLARI:

KABUL, RET VE MÜZAKERE

1. Ailenin Onayı ve Evliliğin Kabulü	79
2. Ebeveyn Tutumları: Toplumsal Baskı ve Cinsiyet Temelli Farklılaşma	83
3. Kardeşler, Geniş Aile ve Aile İçi Müzakere Süreçleri	86
4. Arkadaşlık Ağları: Toplumsal Destek, Kabul ve Dışlanma	90
5. Toplumsal Damgalama ve Karma Çiftlerin Kamusal Deneyimleri	94
6. Toplumsal Baskı Karşısında Çiftlerin Müzakere ve Direnç Stratejileri	98

BÖLÜM 5

DİNÎ SINIRLAR, KURUMSAL TUTUMLAR

VE EVLİLİĞİN MEŞRUIYETİ

1. Dinî Homogami İdeali ve Karma Evliliğin Meşruiyet Sınırları	103
2. Dinî Temsilcilerin Karma Evliliklere Yaklaşımları: Normlar, Yorumlar ve Rehberlik	107
3. Din Değiştirme ve Dinî Farklılığın Müzakeresi: Sembolik ve Stratejik Uyarlamalar	112
4. Medenî Evlilik, Dinî Törenler ve Ritüel Müzakereleri	117
5. Dinî Meşruiyetin Yapısı ve Aidiyetin Yeniden İnşası	122

BÖLÜM 6

EVLİLİK SONRASI GÜNDELİK HAYAT:

ORTAK YAŞAMIN İNŞASI

1. Gündelik Yaşamda Dinî ve Kültürel Farklılığın Deneyimlenmesi	127
2. Bayramlar ve Ritüeller: Sembolik Tanınma ve Aidiyet Dengesi	134
3. Evlilik İçi Çatışma ve Uzlaşma: Müzakere, Güç ve Ortak Yaşam	140
4. Çift Kimliğinin İnşası: Bireysel Aidiyetlerden Ortak “Biz” Duygusuna	146

BÖLÜM 7

ÇOCUKLAR, KİMLİK AKTARIMI VE

KUŞAKLAR ARASI MÜZAKERE

1. Karma Evliliklerde Kuşaklar Arası Aktarımın Sosyolojik Boyutları	153
2. Dinî ve Kültürel Kimliğin Aktarımında Din, Dil ve İsim Tercihleri	159
3. Çocuk Yetiştirmede Ebeveynlik Stratejileri: Müzakere, Güç ve Toplumsal Koşullar	167

4. Büyükanne ve Büyükbabaların Kuşaklar Arası Aktarımındaki Rolü: Destek, Müdahale ve Ebeveynlik Özerkliği	175
5. Karma Ailelerde Çocukların Kimlik İnşası: Çoklu Aidiyet, Toplumsal Tanınma ve Dışlanma	182
6. Kuşaklar Arası Dönüşümde Asimilasyon, Toplumsal Bütünleşme ve Kültürel Süreklilik	190
Sonuç: Dinî Sınırlar, Kimlik ve Birlikte Yaşamın Sosyolojisi	199
Kaynakça	209

Ön Söz

Farklı dinî ve kültürel dünyalara mensup iki insanın hayatlarını birleştirmesi farklı geçmişlerin, alışkanlıkların, değerlerin ve aidiyetlerin de bir araya gelmesidir. Bu birlikteliklerde kimi zaman farklılıkların belirginleştiğine, kimi zaman ortaklıkların öne çıktığına, kimi zaman da başlangıçta önemli görülen sınırların gündelik hayatın doğal akışı içerisinde yeniden şekillendiğine tanık oluruz. Karma evlilikler bu yönleriyle insan ilişkilerinin zenginliğini ve toplumsal hayatın karmaşıklığını anlamak için dikkat çekici bir alan sunmaktadır.

Yirmi yılı aşkın bir süredir gerek ailemizde gerekse yakın çevremizde bu tür evliliklere tanıklık ediyoruz. Zaman içerisinde farklı dinî ve kültürel geçmişlerden gelen insanların ortak bir hayat kurarken karşılaştıkları meseleleri, geliştirdikleri çözüm yollarını, aileleriyle ve çevreleriyle kurdukları ilişkileri yakından gözlemleme imkânımız oldu. Bu deneyimler bizim için akademik çalışmalarımız ve yıllardır ilgiyle takip ettiğimiz alan literatürü sayesinde üzerinde daha fazla düşündüğümüz, anlamaya çalıştığımız sosyolojik sorulara dönüştü. Okuduklarımız kimi zaman gözlemlerimizi yeniden değerlendirmemizi sağladı, kimi zaman da yakından tanıdığımız hayatların ardındaki daha geniş toplumsal süreçleri görmemize yardımcı oldu.

Elinizdeki kitap işte bu uzun yıllara yayılan gözlemlerimizle akademik birikimimizin buluşmasından doğdu. Fransa'daki Müslüman-gayrimüslim evlilikleri merkeze alırken bu kararın aileler, toplumsal çevreler ve sonraki kuşaklar açısından taşıdığı anlamları da ele almak istedik. Eşlerin birbirleriyle ve aileleriyle kurdukları ilişkilerden dinî ve kültürel farklılıkların gündelik hayatta nasıl yaşandığına, çocukların yetiştirilmesinden kimlik ve aidiyetlerin kuşaklar arasında nasıl şekillendiğine kadar uzanan geniş bir çerçeveyi anlamaya çalıştık. Bu süreçte özelikle Fransa'da yürütülen araştırmalar ve Fransızca literatür bizim için önemli bir kaynak oluşturdu. Farklı dönemlerde ve farklı toplumsal çevrelerde gerçekleştiri-

len çalışmaları bir araya getirerek bulgularını din sosyolojisinin bakış açısıyla değerlendirmeye özen gösterdik. Karma evliliklerin ne kendiliğinden toplumsal bütünleşmenin bir göstergesi ne de kaçınılmaz biçimde dinî ve kültürel çatışmaların kaynağı olarak görülebileceği düşüncesinden hareket ettik. Çünkü yıllar içerisinde gerek yakından tanık olduğumuz gerekse araştırmalarda karşılaştığımız deneyimler her evliliğin kendi şartları, ilişkileri ve toplumsal çevresi içerisinde anlaşılması gerektiğini bize gösterdi.

Elbette kişisel gözlemlerimiz bilimsel araştırmaların yerini tutamaz. Bu nedenle onları birer araştırma bulgusu olarak sunmak yerine, konuya duyduğumuz ilginin ve yönelttiğimiz soruların arka planında tuttuk. Çalışmamızı ise mevcut akademik literatürün sunduğu bilgiler, farklı araştırmaların bulguları ve bunlar üzerine geliştirdiğimiz sosyolojik değerlendirmeler temelinde şekillendirdik. Bu kitabı hazırlarken en büyük arzumuz Fransa'daki Müslüman-gayrimüslim evlilikler üzerine oluşmuş bilgi birikimini Türkçe okurla buluşturmak ve din, aile, kültür, kimlik ve aidiyet ilişkileri üzerine düşünmek isteyenlere mütevazı bir katkı sunmaktır. Yıllardır hayatın içinde karşılaştığımız, akademik çalışmalarımızda farklı yönleriyle yeniden düşündüğümüz bu konunun yeni sorulara ve araştırmalara kapı aralamasını diliyoruz.

Neslihan Er – Hamit Er
Ordu, Ekim 2026

Kaynakça

- Ager, Alaister – Srang, Alison. “Understanding Integration: A Conceptual Framework”. *Journal of Refugee Studies* 21/2 (2008), 166-191. <https://doi.org/10.1093/jrs/fen016>
- Alba, Richard – Nee, Victor. “Rethinking Assimilation Theory for a New Era of Immigration”. *International Migration Review* 31/4 (1997), 826-874. <https://doi.org/10.2307/2547416>
- Albou, Pierre. “Le Mariage Mixte: Approche Psycho-Sociologique”. *Annales Juridiques, Politiques, Économiques et Sociales* 1/4 (1957), 3-40.
- Anderson, Benedict. *Hayali Cemaatler*. İstanbul: Metis yayınları, 2020.
- Arweck, Elisabeth. “Social and Religious Dimensions of Mixed-Faith Families: The Case of a Muslim-Christian Family”. *Social Compass* 69/3 (2022), 386-403. <https://doi.org/10.1177/00377686221087069>
- Arweck, Elisabeth – Nesbitt, Eleanor. “Young People’s Identity Formation in Mixed-Faith Families: Continuity or Discontinuity of Religious Traditions?”. *Journal of Contemporary Religion* 25/1 (2010), 67-87. <https://doi.org/10.1080/13537900903416820>
- Barbara, Augustin. *Mariages Sans Frontières*. Paris: Éditions du Centurion, 1985.
- Barth, Fredrik. “Introduction”, *Ethnic Groups and Boundaries: The Social Organization of Culture Difference*. ed. Fredrik Barth. Bergen: Waveland Press, 1998.
- Beauchemin, Cris – Ichou, Mathieu – Simon, Patrick (ed). *Trajectoires et Origines 2: Diversité des Populations et Inégalités Sociales en France*. Paris: INED Éditions, 2026.
- Berger, Peter L. – Kellner, Hansfried. “Le Mariage et la Construction de la Réalité”. *Diogene* 46 (1964), 3-32.
- Berger, Peter L. – Luckman, Thomas. *Gerçekliğin Sosyal İnşası*. İstanbul: Atıf yayınları, 1. Basım, 2023.
- Bhabha, Homi K. *Kültürel Komulanış*. İstanbul: İnsan Yayınları, 2017.
- Blau, Peter M. – Becker, Carolyn – Fitzpatrick, Kevin M. “Intersecting Social Affiliations and Inter-marriage”. *Social Forces* 62/3 (1984), 585-606. <https://doi.org/10.2307/2578701>
- Blau, Peter M. – Blum, Terry C. – Schwartz, Joseph E. “Heterogeneity and Inter-marriage”. *American Sociological Review* 47/1 (1982), 45-62. <https://doi.org/10.2307/2095041>
- Bogardus, Emory S. “Measuring Social Distances”. *Journal of Applied Sociology* 9 (1925), 299-308.
- Bozon, Michel – Héran, François. “La Découverte du Conjoint. II. Les Scènes de Rencontre Dans l'Espace Social”. *Populations* 43/1 (1988), 121-150. <https://doi.org/10.2307/1533112>

- Brisebarre, Anne-Marie. "La Célébration de l'Ayd El-Kébir en France: Les Enjeux du Sacrifice". *Archives de Sciences Sociales des Religions* 68/1 (1989), 9-25. <https://doi.org/10.3406/aassr.1989.1393>
- Brun, Solene. "Au Nom de la Mixité: Choisir le Prénom des Enfants Adoptés à l'Étranger et Issus de Couples Mixtes en France". *Revue Française de Sociologie* 64/4 (2023), 597-624. <https://doi.org/10.3917/rfs.644.0597>
- Cerchiaro, Francesco – Aupers, Stef – Houtman, Dick. "Christian-Muslim Couples in the Veneto Region, Northeastern Italy: Dealing With Religious Pluralism in Everyday Family Life". *Social Compass* 62/1 (2015), 43-60. <https://doi.org/10.1177/0037768614561151>
- Cerchiaro, Francesco – Odasso, Laura. "Why Do We Have to Circumcise Our Son? Meaning Behind Male Circumcision in the Life Stories of Mixed Couples With a Muslim Partner". *Journal of Ethnic and Migration Studies* 49/7 (2023), 1826-1844. <https://doi.org/10.1080/1369183X.2021.1926941>
- Cesari, Jocelyne. "La Demande d'Islam en Banlieue: Un Défi à la Citoyenneté?". *CEMOTI* 19 (1995), 167-182. <https://doi.org/10.3406/cemot.1995.1236>
- Cesari, Jocelyne. "L'Islam Français: Entre Sécularisation et Mode de Vie". *Agora Débats/Jeunesses* 9 (1997), 43-51. <https://doi.org/10.3406/agora.1997.1128>
- Champagne, Clara – Pailhé, Ariane – Solaz, Anne. "Le Temps Domestique et Parental des Hommes et des Femmes: Quels Facteurs D'Évolution en 25 Ans?". *Économie et Statistique* 478-480 (2015), 209-242. <https://doi.org/10.3406/estat.2015.10563>
- Collet, Beate. "Modes d'Intégration Nationale et Mariage Mixte en France et en Allemagne: A Propos d'un Processus de Construction de Comparaison Internationale". *Stratégies de la Comparaison Internationale*. Ed. Michel Lallemand – Jan Spurr. 233-247. Paris: CNRS Éditions, 2003.
- Collet, Beate. "From Intermarriage to Conjugal Mixedness: Theoretical Considerations Illustrated by Empirical Data in France". *The ANNALS of the American Academy of Political and Social Science* 662/1 (2015), 129-147. <https://doi.org/10.1177/0002716215595388>
- Collet, Beate – Santelli, Emmanuelle. "Les Descendants d'Immigrés en Couple Mixte au Prisme de l'Enquête "Trajectoires et Origines"". *Enfances, Familles, Générations* 17 (2012), 75-97. <https://doi.org/10.7202/1013416ar>
- Coulmont, Baptiste – Simon, Patrick. "Quels Prénoms les Immigrés Donnent-Ils à Leurs Enfants en France?". *Population & Sociétés* 565 (2019), 1-4. <https://doi.org/10.3917/popsoc.565.0001>
- Delaporte, Chloé. "Du Stéréotype Dans la Comédie Française Contemporaine: Autour de Qu'est-ce Qu'on Fait au Bon Dieu?". *Mise au Point* 9 (2017). <https://doi.org/10.4000/map.2271>
- Drouhot, Lucas – Simon, Patrick – Tiberj, Vincent. "La Diversité Religieuse en France: Transmissions Intergénérationnelles et Pratiques Selon les Origines". *Insee Première* 1915 (2023). <https://www.insee.fr/fr/statistiques/6793308>
- Elmalı Karakaya, Ayşe. "Çizgi Dışı Bir Evlilik Hikâyesi: Müslüman Kadının Gayrimüslim Erkeklerle Evliliği". *Bilimname* 48 (2022), 451-494. <https://doi.org/10.28949/bilimname.1126529>
- Elmalı-Karakaya, Ayşe. "Interfaith Marriage in Islam: Classical Islamic Resources and Contemporary Debates on Muslim Women's Interfaith Marriages". *Religions* 13/8 (2022), 726. <https://doi.org/10.3390/rel13080726>
- Escafré-Dublet, Angéline – Kesztenbaum, Lionel – Simon, Patrick. "Quand le Recensement Comptait les Français Musulmans". *Population & Sociétés* 583 (2020), 1-4.

- Filhon, Alexandra. *Langues d'Ici et d'Ailleurs: Transmettre l'Arabe et le Berbère en France*. Paris: INED Éditions, 2009.
- Filhon, Alexandra. "Transmettre Sa Langue, Ne Pas Renier Ses Origines: L'Arabe et le Berbère en France". *Diversité* 164 (2011), 104-109. <https://doi.org/10.3406/diver.2011.3411>
- Filhon, Alexandra – Varro, Gabrielle. "Les Couples Mixtes, Une Catégorie Hétérogène". *Histoires de Familles, Histoires Familiales: Les Résultats de l'Enquête Famille de 1999*. Ed. Cécile Le-fevre – Alexandra Filhon. 483-501. Paris: INED Éditions, 2005.
- France. *Code Civil*. md. 165. Légifrance. Erişim 11 Ekim 2026. https://www.legifrance.gouv.fr/codes/article_lc/LEGIARTI000027432000
- Girard, Alain. "Le Choix du Conjoint. Une Enquête Psycho-Sociologique en France. Présentation d'un Cahier de l'I.N.E.D.". *Population* 19/4 (1964), 727-732. <https://doi.org/10.3917/popu.p1964.19n4.0732>
- Girard, Alain. "Une Enquête Psychosociologique sur le Choix du Conjoint". *Bulletin de Psychologie* 18/235 (1964), 46-49. <https://doi.org/10.3406/bupsy.1964.1901>
- Goffman, Erving. *Damga: Örselenmiş Kimliğin İdare Edilişi Üzerine Notlar*. çev. Kolektif. Ankara: Heretik Yayıncılık, 2014.
- Gordon, Milton M. *Assimilation in American Life: The Role of Race, Religion, and National Origins*. New York: Oxford University Press, 1964.
- Groupe des Foyers Islamo-Chrétiens (GFIC). "Le Groupe des Foyers Islamo-Chrétiens (GFIC)". Erişim 11 Ekim 2026. <https://gfic.fr/le-groupe-des-foyers-islamo-chretines-gfic/>
- Hammouche, Abdelhafid. "Choix du Conjoint, Relations Familiales et Intégration Sociale Chez les Jeunes Maghrébins". *Revue Européenne des Migrations Internationales* 6/3 (1990), 175-186. <https://doi.org/10.3406/remi.1990.1268>
- Ibrahim, Khaled – Burnett, Megan – Sarfo, Christian. "His Faith, Her Consumption: Halal Food Decisions in UK Interfaith Family Households". *Journal of Islamic Marketing* (2026), 1-29. <https://doi.org/10.1108/JIMA-06-2025-0381>
- Institut National de la Statistique et des Études Économiques (INSEE). "Recherche: Mariages Mixtes". Erişim 10 Ekim 2026. <https://www.insee.fr/fr/recherche?q=mariages+mixtes&debut=0>
- Kalmijn, Matthijs. "Intermarriage and Homogamy: Causes, Patterns, Trends". *Annual Review of Sociology* 24 (1998), 395-421. <https://doi.org/10.1146/annurev.soc.24.1.395>
- Karady, Victor. "Vers Une Théorie Sociologique des Mariages Interconfessionnels. Le Cas de la Nuptialité Hongroise Sous l'Ancien Régime". *Actes de la Recherche en Sciences Sociales* 57-58 (1985), 47-68. https://www.persee.fr/doc/arss_0335-5322_1985_num_57_1_2259
- Katolik Kilisesi. *Code de Droit Canonique*. 1983. Kanon 1086, 1124-1129. Erişim 11 Ekim 2026. https://www.vatican.va/archive/cod-iuris-canonici/fra/documents/cic_libro4_cann1124-1129_fr.html
- Kaufmann, Jean-Claude. *Sociologie du Couple*. Paris: Presses Universitaires de France, 4. Basım, 2003.
- Kur'an-ı Kerim Meali*. çev. Halil Altuntaş – Muzaffer Şahin. Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 3. Basım, 2009.
- Laffort, Bruno. *Les Couples Mixtes Chez les Enfants de l'Immigration Algérienne*. Paris: L'Harmattan, 2004.
- Laurence, Jonathan – Vaisse, Justin. *Integrating Islam: Political and Religious Challenges in Contemporary France*. Washington, DC: Brookings Institution Press, 2006.

- Le Gall, Josiane. *Transmission Identitaire et Mariages Mixtes: Recension des Écrits*. Montréal: Groupe de Recherche Ethnicité et Société, Centre d'Études Ethniques, 2003.
- Legutowska, Grazyna Amokran. *Le Mariage Islamo-Chrétien en France: Une Approche Anthropologique*. Grenoble: Université de Grenoble, Dكتورا Tezi, 2012.
- Lemaire, Jean-Gérard. *Le Couple: Sa Vie, Sa Mort. La Structuration du Couple Humain*. Paris: Payot, 1. Basım, 1979.
- Lévi-Strauss, Claude. *Les Structures Élémentaires de la Parenté*. Paris: Mouton, 2. Basım, 1967.
- Lévy, Isabelle. *Vivre en Couple Mixte: Quand les Religions s'Emmêlent*. Paris: L'Harmattan, 2. Basım, 2011.
- Lorcerie, Françoise. "Quand l'Islam Revendique la Laïcité". *Diversité* 142 (2005), 57-68. <https://doi.org/10.3406/diver.2005.2450>
- Merton, Robert K. "Intermarriage and the Social Structure: Fact and Theory". *Psychiatry* 4/3 (1941), 361-374. <https://doi.org/10.1080/00332747.1941.11022354>
- Ministère de l'Éducation Nationale. "Laïcité". *Eduscol*. Erişim 14 Ekim 2026. <https://eduscol.education.gouv.fr/6096/laicite>
- Moulai, Nadia. "Aid El-Kébir, Hanoukka, Noel...: 'Fête' Ensemble!". *Saphirnews* (23 Aralık 2010). Erişim 11 Ekim 2026. https://www.saphirnews.com/Aid-el-Kebir-Hanoukka-Noel-Fete-ensemble-_a12088.html
- Muller, Martine. *Couscous, Pommes, Frites: Le Couple Franco-Maghrébin d'Hier à Aujourd'hui*. Paris: Éditions Ramsay, 1987.
- Neyrand, Gérard – M'Sili, Marine. *Mariages Mixtes et Nationalité Française: Les Français par Mariage et Leurs Conjointes*. Paris: L'Harmattan, 1. Basım, 1995.
- Özdeşler, Gül Ülkücan. "Çapraz Evlilikler ve Gruplar Arası İlişkiler". *Akdeniz İnsani Bilimler Dergisi* 5/2 (2015), 287-295. <https://izlik.org/JA93CB64ZY>
- Philippe, Claudine – Varro, Gabrielle. "Négociation Conjugale et Contact des Cultures ('Couples Mixtes')". *Bulletin de Psychologie* 48/419 (1995), 313-320. <https://doi.org/10.3406/bupsy.1995.14408>
- Puzenat, Amélie. "Le Vécu de la Mixité Conjugale Chez les Couples Franco-Maghrébins et la Transmission Identitaire aux Enfants". *Diversité Urbaine* 8/1 (2008), 113-128. <https://doi.org/10.7202/018619ar>
- Puzenat, Amélie. "La Logique de la Mixité Chez les Couples Franco-Maghrébins: Entre Différenciation et Indifférenciation". *Diasporas. Histoire et Sociétés* 15 (2009), 83-96. <https://doi.org/10.3406/diasp.2009.1201>
- Rosenthal, Lucie – Moro, Marie Rose – Benoit, Laelia. "Migrant parents of Adolescents With School Refusal: A Qualitative Study of Parental Distress and Cultural Barriers in Access to Care". *Frontiers in Psychiatry* 10 (2020), 942. <https://doi.org/10.3389/fpsy.2019.00942>
- Rothbart, Myron – John, Oliver P. "Social Categorization and Behavioral Episodes: A Cognitive Analysis of the Effects of Intergroup Contact". *Journal of Social Issues* 41/3 (1985), 81-104. <https://doi.org/10.1111/j.1540-4560.1985.tb01130.x>
- Santelli, Emmanuelle – Collet, Beate. "Comment Repenser les Mixités Conjugales Aujourd'hui? Modes de Formation des Couples et Dynamiques Conjugales d'une Population Française d'Origine Maghrébine". *Revue Européenne des Migrations Internationales* 19/1 (2003), 51-79. <https://doi.org/10.4000/remi.355>

- Satlow, Michale L. *Jewish Marriage in Antiquity*. Princeton: Princeton University Press, 2001.
- Segalen, Martine – Jacquard, Albert. "Choix du Conjoint et Homogamie". *Population* 26/3 (1971), 487-498. <https://doi.org/10.2307/1529139>
- Service National pour les Relations avec les Musulmans (SNRM). "Quelques Points d'Attention en Vue d'un Mariage Islamo-Chrétien". Erişim 11 Ekim 2026. <https://relations-catholiques-musulmans.cef.fr/mariage-islamo-chretien/288524-quelques-points-dattention-vue-dun-mariage-islamo-chretien/>
- Song, Miri. "Does 'Race' Matter? A Study of 'Mixed Race' Siblings' Identifications". *The Sociological Review* 58/2 (2010), 265-285. <https://doi.org/10.1111/j.1467-954X.2010.01903.x>
- Sreiff-Fénart, Jocelyne. *Les Couples Franco-Maghrébins en France*. Paris: L'Harmattan, 1989.
- Sreiff-Fénart, Jocelyne. "Familles Pluriculturelles. Le Cas des Couples Franco-Maghrébins". *Migrants-Formation* 80 (1990), 124-137. <https://doi.org/10.3406/diver.1990.5961>
- Taboada-Leonetti, Isabelle. "Stratégies Identitaires et Minorités". *Stratégies Identitaires*. 43-83. Paris: Presses Universitaires de France, 1998. <https://doi.org/10.3917/puf.marti.1998.01.0043>
- Tetreault, Chantal – Barontini, Alexandrine – Sakimehr, Kiana. "Contested Heritage Landscapes for Arabic Language Learning in a Postcolonial France". *Journal of Linguistic Anthropology* 36/1 (2026), e70041. <https://doi.org/10.1111/jola.70041>
- Tilahun, Muluneh Animut – Gatisso, Mellese Madda – Ali, Abdu Muhammed. "Love Beyond Religious Conviction: The Challenges of Interreligious Marriage in South Wollo, Ethiopia". *Discover Global Society* 3 (2025), 74. <https://doi.org/10.1007/s44282-025-00229-x>
- Ting-Toomey, Stella. "Identity Negotiation Theory: Crossing Cultural Boundaries". *Theorizing About Intercultural Communication*. Ed. William B. Gudykunst. 211-233. Thousand Oaks: SAGE Publications, 2005.
- Tulum-Akbulut, Sedef vd. "'We Agree More Than Disagree': Exploring Conflict in Alevi-Sunni Intermarriages in Turkey". *International Journal of Intercultural Relations* 96 (2023), 101863. <https://doi.org/10.1016/j.ijintrel.2023.101863>
- Unterreiner, Anne. "Liens Sociaux et Construction Identitaire des Enfants de Couples Mixtes. Une Étude Comparée en France, en Allemagne et au Royaume-Uni". *Trajectoires* 7 (2013). <https://doi.org/10.4000/trajectoires.1193>
- Unterreiner, Anne. "Les Enfants de Couples Mixtes et Leur Rapport à Leur Pays Étranger d'Origine: Une Identité 'Symbolique' Affective Fondée sur le Lien de Filiation". *Sociologie et Sociétés* 47/1 (2015), 249-274. <https://doi.org/10.7202/1034426ar>
- Varro, Gabrielle (ed.). *Les Couples Mixtes et Leurs Enfants en France et en Allemagne*. Paris: Armand Colin, 1995.
- Varro, Gabrielle. "Les 'Couples Mixtes' à Travers le Temps: Vers Une Épistémologie de la Mixité". *Enfances, Familles, Générations* 17 (2012), 21-40. <https://doi.org/10.7202/1013413ar>
- Vatikan II. Konsili. *Unitatis Redintegratio: Décret sur l'Oecuménisme*. 21 Kasım 1964. md. 1. Erişim 11 Ekim 2026. https://www.vatican.va/archive/hist_councils/ii_vatican_council/documents/vat-ii_decree_19641121_unitatis-redintegratio_fr.html
- Verduzier Pauline. "Comment les Couples Mixtes Se Fabriquent Un Noël à Eux". *Madame Figaro* (23 Aralık 2014). Erişim 12 Ekim 2026. <https://madame.lefigaro.fr/societe/comment-les-couples-mixtes-se-fabriquent-un-noel-a-eux-231214-93529>

- Wirion, Michele. "Couple Mixte, Couple Interculturel et thérapie de Couple". *Psystème* (2013). Erişim 10 Ekim 2026. <https://www.psyste.me.lu/2013/09/couple-mixte-couple-interculturel-et-therapie-de-couple/>
- Withol de Wenden, Catherine. "I. Question de Citoyenneté". *Raison Présente* 103 (1992), 101-107. <https://doi.org/10.3406/raipr.1992.3046>
- Wright, Stephen C. – Aron, Arthur – McLaughlin-Volpe, Tracy – Ropp, Stacy A. "The Extended Effect: Knowledge of Cross-Group Friendships and Prejudice". *Journal of Personality and Social Psychology* 73/1 (1997), 73-90. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.73.1.73>
- Yabiladi. "Pour ou Contre les Couples Mixtes en France?". *Yabiladi Forum* (18 Eylül 2012). Erişim 11 Ekim 2026. <https://www.yabiladi.com/forum/pour-contre-couples-mixtes-france-3-5187277.html>

"dün" den öğrendiklerinle
"bugün" ü yaşamak
"yarın" ları aydınlatmak

Sınırları Aşan Evlilikler

Fransa'da Müslüman-Hristiyan Evliliklerin Sosyolojisi

Bir evlilik iki insanı birleştirirken kaç dünyayı karşı karşıya getirir? Dinlerin, kültürlerin ve toplumsal aidiyetlerin kesiştiği karma evlilikler kimliklerin yeniden tanımlandığı, sınırların sorgulandığı ve farklılıklarla birlikte yaşamının sınılandığı toplumsal bir gerçekliktir. Fransa'daki Müslüman-Hristiyan evliliklerinin görünmeyen dünyasına odaklanan bu eser, aşkın ötesinde ailelerin, inançların, geleneklerin ve toplumsal beklentilerin iç içe geçtiği ilişkiler ağını görünür kılıyor. Eş seçiminden çocukların yetiştirilmesine, dini aidiyetlerden kültürel mirasın aktarımına uzanan bu yolculuk, şu soruyu gündeme taşıyor: Farklı dünyalara ait olmak, ortak bir hayat kurmanın önünde bir engel midir, yoksa birlikte yaşamının yeni imkânlarını mı doğurur?